Proletari din toate țările, uniți-vă !
La luptă pentru cauza Partidului Comunist Român, fii gata !

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

Anul XVII nr. 36 (1080) * miercuri 7 septembrie 1966 * 8 pag. 30 bani

DARURI PENTRU ȘCOALĂ

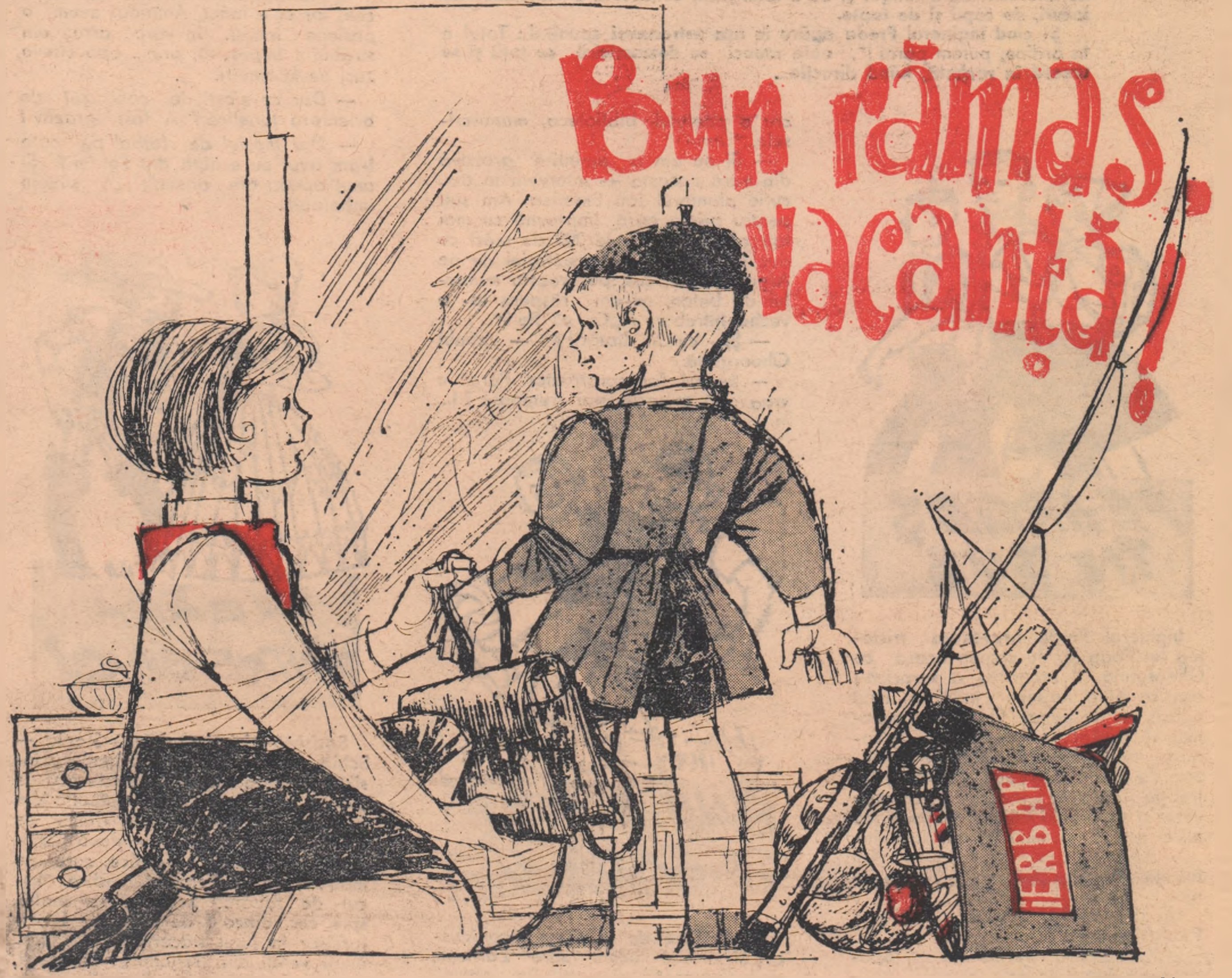
Mic, brun, cu ochii albaștri, pionierul ALMĂȘANU ALEXANDRU din clasa a VI-a de la Liceul din Gheorghieni, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară, și-a petrecut o bună parte din vacanță în tovărășia bunicului său. Și știți de ce? Bunicul, de cînd e el bunic, împăiază animale de tot soiul. Sandu a învățat ceva din arta împăiatului și a hotărît ca în ziua reîntoarcerii la școală să ofere în dar laboratorului de științele naturii un animal mic, împăiat de el, care să clipească cuminte din ochii de sticlă în orele cînd vor avea lecții aci.

LĂZURCĂ ELISABETA din clasa a IV-a de la Liceul nr. 21 din Capitală, s-a întors de curînd dintr-o excursie în munții Făgăraș.

Cît era ziua de mare, micuța Elisabeta colinda potecile muntelui în căutarea unor plante și flori pe care nu le întîlnise în grădina de acasă. Și astfel, a strîns cîteva exemplare rare: floarea de piatră, clopoțelul, ciubotica cucului, apoi ferigi și frunze de pomi fructiferi sălbatici. Le-a pus într-un ierbar și a notat denumirea fiecăreia, rămînînd, ca, pe cele necunoscute, în clipa în care va dărui clasei ei ierbarul, s-o ajute să le stabilească denumirile tovarășa profesoară.

În tabăra de la Peștișani, raionul Gorj, pionierul UNGUREANU STELIAN de la Liceul nr. 1 din Turnu Severin și-a petrecut două săptămîni din vacanță. Aci, în timpul drumețiilor prin împrejurimi, Stelian a strîns o frumoasă colecție de pietre de culori și forme diferite pe care le va dărui laboratorului școlii.

În iarnă, cînd vîntul va șuiera pe la ferestrele clasei lor, ei vor privi pietrarul, insectarul sau ierbarul și-și vor aminti cu plăcere de excursii, de frumusețile patriei.

Desen: Puiu MANU

La bunici

— Petrică! Ionele! M-auziți, măi băieți! Hai, sculați-vă, că acuș se luminează! Așa ne-a fost vorba? Eu zic să te scoli, și tu îți tragi pătura pe ochi? Haideți, măi băieți, că ies gîștele pe baltă înaintea noastră! Și-i mai marea rușinea...

După ce i-a făcut să coboare din pat, bunicul i-a dat pe nepoței pe mîna bunicii, care-i aștepta sub streașină cu o ulcică de apă rece, rece ca gheața. Iar el a ieșit în curte să pregătească uneltele de pescuit. Din bucătărie, pe ușa deschisă, venea miros îmbietor de ouă prăjite și se-auzea slănina sfîrîind în tigaie...

Acum ziua începuse să se-ngîne cu noaptea. Sus, pe cerul limpede, stelele prindeau să pălească. Aerul era rece, înviorător. Satul încă mai dormea, liniștit. Și balta, întinsă și mare, cu luciul ei de oglindă era liniștită. Doar stuful, pe margini, își foșnea ușor săbiile lungi. Lui Petrică și lui Ionel le trecuse somnul. Erau numai nerăbdare. S-au repezit, au dezlegat barca, au sărit în ea, l-au ajutat și pe bunic să vină alături. Apoi Petrică, mai voinic, a pus mîna pe vîsle.

Pluta de la undița lui Ionel s-a scufundat prima. El însă n-o vedea. Se uita împrejur, la întinderea lucie a apei, la lanurile de stuf de pe margini, la cîrdul de rațe sălbatice care, stîrnite de barcă, se-nălțaseră și săgetau văzduhul spre alte locuri mai ascunse, se uita la piersicii, merii și perii de dincolo de baltă, cu ramurile încărcate de fructe, pe care bunicul le păzește. Noroc cu Petrică. Altfel crapul acela frumos și mare ar fi luat momeala și s-ar fi tot dus...

O vară întreagă, la bunici...

Pe baltă, la pescuit, ori prin grădinile cooperativei, cu bunicul, ori pe izlaz — Ionel bătînd mingea împreună cu alți copii din sat, iar Petrică antrenîndu-se la aruncatul suliței (anul acesta a luat locul III pe țară). Dar tot așa de frumos e și în casă, la răcoare, citind o carte, ori în curte, spărgînd lemne și adulmecînd mirosul îmbietor al mîncărurilor gustoase așa cum numai bunica știe să pregătească. Peste puțin, cînd se vor întoarce la Timișoara, cei doi frați — Petrică și Ionel Colf — vor avea multe lucruri frumoase de povestit colegilor despre zilele petrecute în vara aceasta la bunicii din Biled.

Constantin DIACONU

„V.66" își ia rămas bun

Ultima călătorie cu „V. 66"...

Pentru a-și ascunde emoția acestor clipe, Gheorghiță tot da tîrcoale astronavei, fotografiind-o din toate unghiurile posibile, iar Fogg sta, rezemat de trunchiul unui pin falnic, tăcut și cufundat în gînduri. Pasionatul călător nu se străduie să ascundă că-i vine greu să se despartă de minunata astronavă cu care, o vară întreagă, a străbătut mii de kilometri de-a lungul și de-a latul țării, cunoscînd o mulțime de locuri, de copii și de fapte.

Și cînd inginerul Preda apăru în ușa astronavei spunînd : Totul e în ordine, putem porni !", abia atunci se dezmeticiră cu toții și se urcară în rachetă, luînd direcția...

Inginerul Preda prevăzuse tristețea lui Fogg și, de comun acord cu Gheorghiță, îi pregătise o surpriză ; așa că abia luaseră înălțime, cînd apăsă pe un buton. O cortină metalică se desfăcu lîngă bordul astronavei, dezvelind un ecran de televizor. Pe ecran se vedea, în relief, întreaga hartă a țării. Pe cîmpiile verzi și pe munții cafenii sclipeau, ca niște licurici, o mulțime de luminițe.

— O !... — făcu Fogg, uimit. Un fel de „oglindă fermecată ? !" Ingenios !

Cu fața numai zîmbet, inginerul Preda începu :

— Oglinjoară fermecată, / Spune-ne odată / Încotro să mai zburăm / Noutăți să mai aflăm ?".

— La noi, la noi veniți mai întîi ! răsunară în difuzor mai multe glasuri cristaline. La centrul cultural-sportiv din Cîmpulung-Muscel !

În zece secunde și șapte zecimi astronava străbătu distanța care o separa de inimoasele gazde și iată acum întreg echipajul în mijlocul pionierilor și elevilor din acest frumos orășel argeșan. În timp ce Fogg răsfoia jurnalul clubului, Gheorghiță și Preda îi ascultau pe copii :

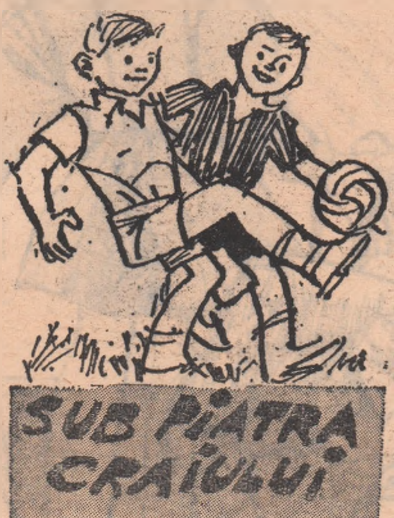
— Mie, în vara aceasta — le spunea Simona Paraschivoiu, elevă în clasa a IV-a, mi s-a împlinit o veche dorință : am vizitat, împreună cu mulți colegi, zece orașe din Transilvania, Banat și Oltenia. În mod deosebit m-a impresionat marele șantier de la Porțile de Fier, hărnicia și cutezanța constructorilor.

— Iar eu... — eu sînt Rodica Ciurezu, dintr-a VII-a — am îndrăgit mult versurile lui Topîrceanu, pe care am început să le citesc încă de acum trei ani. Dar mai mult și mai mult l-am îndrăgit pe autorul lor în vara aceasta, pentru că am vizitat Casa memorială din satul Nămești. E o casă simplă, țărănească de munte, unde am văzut masa de lucru a poetului, biblioteca, manuscrisele...

— Și eu am o amintire grozavă din vara aceasta — interveni în discuție pionierul Ion Smadea. Am suit pentru prima oară, împreună cu mai toți colegii mei, cele 300 de scări ce duc la barajul hidrocentralei de pe Argeș. Acolo, sus, pe creasta muntelui de beton, mi-am răspuns la o veche întrebare : „Ce să fiu ?".

— Și ce-ai hotărît ? — zîmbi Gheorghiță.

— Să mă fac constructor. Parcă e vreo altă meserie mai frumoasă ? !...

Decolaseră de la Cîmpulung-Muscel și zburau acum spre Zărnești, unde fuseseră chemați. De obicei, după fiecare escală, Gheorghiță era tare vorbăreț : emitea păreri, trăgea concluzii asupra celor văzute... Acum însă tăcea. Tăcea și privea absent pe geamul astronavei.

— Sînt convins că prin capul tău aleargă acum, veselă și zglobie, o idee frumoasă foc, abia născută — i se adresă Fogg. Nu vrei să ne-o spui și nouă ?

— Mă gîndesc la titlul pe care-l vom da jurnalului de bord. „Copilărie fericită". Ce zici ?

— La obiect și cît se poate de bun — aprobă Fogg.

La Zărnești — aceeași atmosferă ca la Cîmpulung-Muscel. Pionierii au înconjurat astronava și echipajul și care mai de care se grăbea să dea raportul despre felul în care au petrecut vara aceasta, despre cea mai interesantă acțiune la care au participat.

— Pe mine mă cheamă Cătălina Albușoiu și-s elevă în clasa a IV-a. În vara aceasta, tovarășa bibliotecară a clubului „6 Martie" m-a ajutat să-mi împlinesc o veche dorință : să joc într-o piesă-basm. Ne-am pregătit, mult și cu pasiune, vreo 200 de copii. Pe urmă, într-o seară, pe scena clubului, scăldată în lumină, am interpretat, în fața sălii pline, montajele literar-coregrafice „Călin nebunul" și „Nunta Zamfirei". Două ore scena a fost plină de albine, gîze, feți-frumoși, zîne, împărați, barbă-coți...

— Noi sîntem frați. Eu sînt Mircea, iar el e Ionel. Amîndoi avem o pasiune : înotul. În vara asta am străbătut împreună, prin... apă cîteva zeci de kilometri.

— Dar ce ziceți de concursul de orientare turistică ? A fost grozav !

— Dar meciul de fotbal pe care l-am avut cu echipa din Tofani ? Și anul acesta am dovedit că sîntem imbatabili.

Sosiseră aici, în tabăra Sinaia — Schiori, unde fuseseră chemați cu insistență. Spre seară, cei peste 500 de pionieri s-au adunat în poienița din apropierea taberei și, în vreme ce corul intona un cîntec de slavă partidului, limbi mari, roșietice, care se înălțară ca din pămînt, vestiră focul de tabără. Scînteile se înalță, spre cer, dincolo de crestele brazilor, iar în jurul flăcărilor lui, pionierii veniți din regiunile București, Galați, Dobrogea și Ploiești cîntă, dansează, spun poezii. Din raionul Istria, un pitic... grup vocal (!) interpretează melodiile „Hai lotcă" și „Scumpă dobrogeană", împărțind recordul aplauzelor cu cîțiva soliști instrumentali și vocali din alte regiuni.

Cînd vălvătaia focului de tabără a-nceput să se potolească, Gheorghiță a urcat în astronavă, a deschis emițătorul radio și a prins să transmită ultimul mesaj :

— Atențiune, atențiune ! Către toți pionierii și școlarii. Astronava „V-66" și-a îndeplinit misiunea încredințată. De-a lungul miilor de kilometri străbătuți prin țară am adunat în jurnalul de bord o mulțime de aspecte din vacanța aceasta. Echipajul, de comun acord, a hotărît să dea acestui jurnal titlul de „Copilărie fericită". Iar acum, „V-66" își ia rămas bun de la toți prietenii ei, de la toți pasagerii pe care i-a purtat cu ea. Iar noi, echipajul ei, vă transmitem mult succes la învățătură și în activitățile pionierești în noul an școlar.

În difuzor au prins să răsune glasuri cristaline de copii :

— Drum bun, „V-66" !

— N-o să uităm ce frumoase au fost zilele petrecute în tovărășia ta !

— După o vacanță așa de plăcută, vom învăța cu și mai multă pasiune !

— Drum bun, „V-66 !"...

Gheorghiță invită personalul astronavei înăuntru, declanșă pilotul automat, și cîteva clipe „V-66" stătu nemișcată, cu vîrful îndreptat spre cer. Apoi, brusc, motoarele intrară în funcțiune. Un vuiet puternic și astronava, în uralele copiilor din jurul ei, țîșni spre înălțimi. Cîteva clipe se mai zăriră luminițele ei licărind sub cerul înstelat. Apoi dispărură înghițite de întuneric.

În acest timp, așezați comod în jurul unei mese, cei din echipaj verificau noua îmbunătățire adusă de inginerul Preda simpaticului lor vehicul.

Dar despre asta, la anul...

Pavel DAN și Emil BUNEA

PIX OBSERVĂ

„Balerina"

În prima zi, mai mulți copii — nu numai ea — au venit pe plajă îmbrăcați. Dar a doua zi, a treia și mai pe urmă, doar ea, fetița aceea slăbuță și vioaie, venea mereu într-un maiou negru. Care să fie misterul ?

Atunci Pix devine dedectiv : se face că se joacă cu un băț pe nisip în preajma ei, îi arată o scoică și, după ce se fălește un pic : „Ia uită-te ce frumos m-am bronzat pe piept", îi aruncă așa, o vorbă :

— Ție ți-e frică de soare, că ustură ? De-aia stai cu maioul pe tine ? —

Ea nu se supără, ci zîmbi complice, aproape — de ce să n-o spunem — superior :

— Eu fac balet, de-aia. O să dansez în „Lacul lebedelor" și nu vreau să fiu neagră. O lebădă neagră ai mai văzut ?

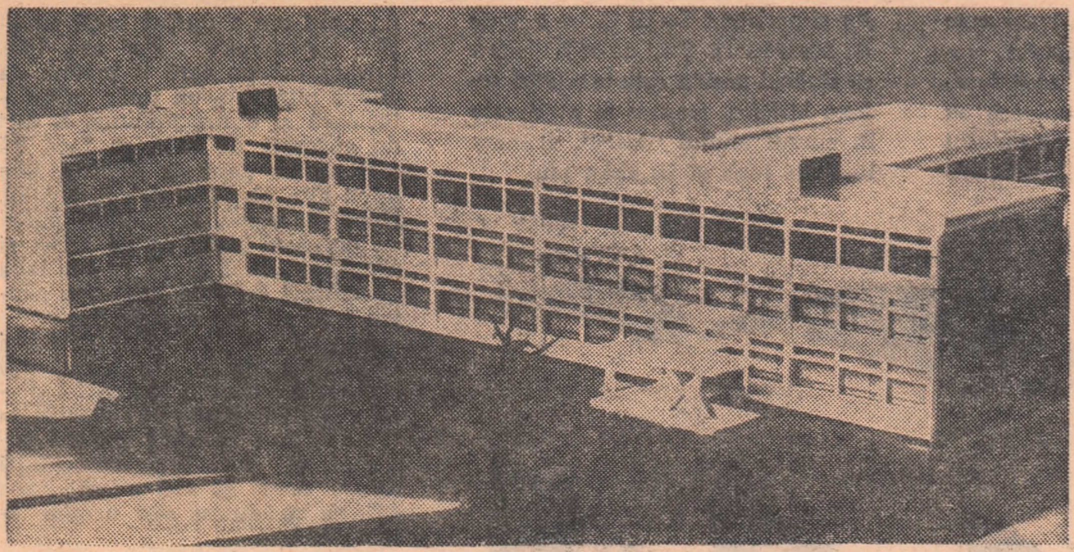
Pix rîse și o lămuri că pînă la „lebedele" lui Ceaicovschi mai are mult, nu poate dansa așa ceva la șase ani. O convinse chiar că pentru a dansa bine mai tîrziu, trebuie să se dezvolte frumos de pe-acum, adică să înoate, să stea la soare...

Ce i-o mai fi spus, nu știu precis. Vorba e că a doua zi, micuța Paula Mehedințeanu de la Școala nr. 10 din Craiova, alerga sprintenă pe nisipul de la „2 Mai", fără maiou — lebădă pe jumătate albă și jumătate neagră.

Deocamdată — soarele. Piruietele, șpagatul... să aștepte : toamna asta... alte toamne !...

T. RACEANU

În fotografie, puteți admira, deocamdată în machetă, liceul cu 20 de clase. Curînd însă, asemenea clădiri vor fi întîlnite în întreaga țară.

N-a început încă școala, dar copiii din Oești, raionul Curtea de Argeș, au și avut prima întîlnire cu tînărul profesor Nicolae Moțoc, sosit de curînd în comună.

Înainte de primul sunet de clopoțel

Dacă există cineva care-și închipuie că începutul fiecărui an școlar este asemănător, se înșeală. Și, bineînțeles, acesta nu este elev.

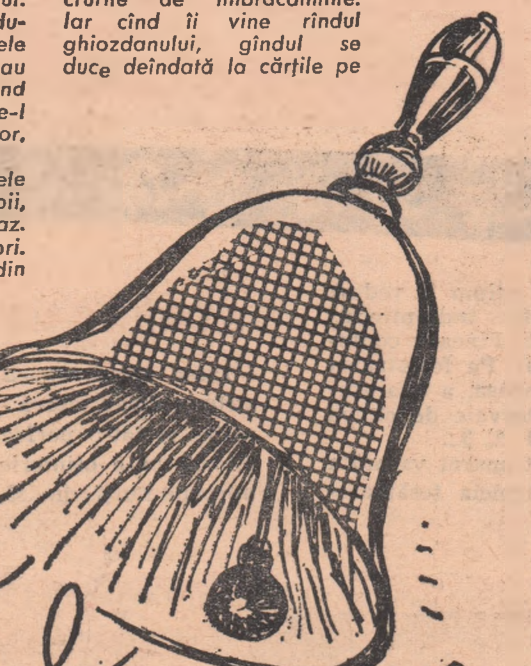
Cum ar putea fi la fel școala cea nouă din Gălăteni, raionul Videle, cu cea mică, neîncăpătoare în care a învățat Georgică pînă acum? Numai el știe de cîte ori, în zilele acestea, și-a făcut de lucru, să tot treacă prin fața frumoasei clădiri în care va avea o clasă anume pentru el și colegii lui. Ori de cîte ori se întîmplă să fie întrebat de vreun străin de partea locului unde-i Cooperativa, Sfatul Popular, sau altă adresă, calea pe care o indică el, nu poate fi decît aceea prin fața școlii, prin spatele ei, pe-aproape de ea, dar, oricum, școala cea nouă este punctul de plecare.

Zidurile altor școli au rămas aceleași. Privind de-afară, s-ar părea că totul este ca și anul trecut. Numai că, băncile noi, dulapurile lustruite, tablele negre, strălucitoare stau pline de importanță, fiind sigure de succesul pe care-l vor avea în fața copiilor, viitorii lor stăpîni.

În librării, în magazinele de confecții pentru copii, numai este chip de răgaz. Vînzătorii sînt răbdători. Ei oferă și un caiet „din acela cu spirală", și „cu scoarțe groase", și o uniformă mai lungă" c-am mai crescut..." Acasă, toate acestea, mai sînt supuse unui examen serios. Se lipesc etichete, se calcă lucrurile de îmbrăcăminte. Iar cînd îi vine rîndul ghiozdanului, gîndul se duce deîndată la cărțile pe care copiii s-au obișnuit să le găsească pe bancă. la începutul anului școlar. Darul nu va întîrzia nici anul acesta. El valorează 157 milioane de lei și vine din partea acelora care așteaptă să creșteți mari, puternici și înțelepți și să le fiți schimb de nădejde — oamenii muncii...

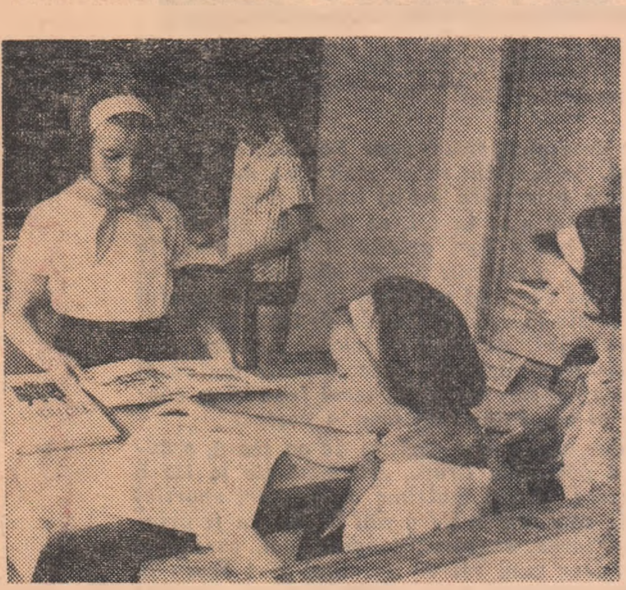
Clopoțelul, ascuns încă într-un colț al cancelariei, încearcă să-și dreagă glasul. Are emoție pentru prima zi de școală. Nu vrea să pară răgușit, bătrîn. Copiii îl cunosc vesel ca și ei, mereu tînăr. Dar, mai ales celor mici din clasa I-a, care-l vor auzi pentru prima dată, vrea să le facă o bună impresie. Ș-apoi, urarea de „Bine ați venit!" nu se poate face, decît cu glasul plin și limpede.

Elena MANESCU
Fotografii: Gr. PREPELIȚA

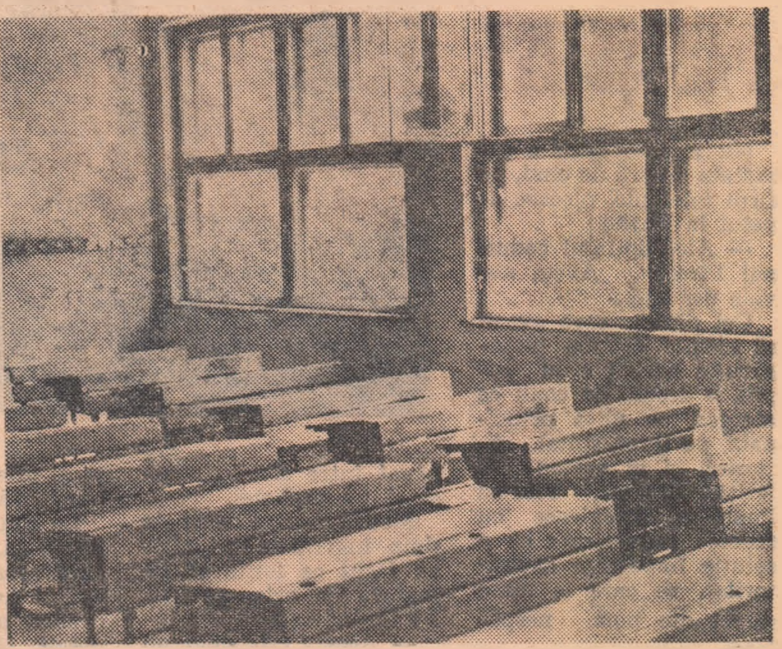

În clasele I—VIII, ale școlii generale, vor fi cuprinși 2 967 000 elevi din care 368 000 în clasa I-a.

Pe băncile elevilor din toate școlile generale și licee, va poposi un dar prețios: 27 milioane manuale școlare, împărțite gratuit.

2 320 de noi săli de clasă și-au deschis ușile în acest an școlar.

În această toamnă, elevii au la dispoziție material didactic sporit, atingînd valoarea de 43 300 000 lei. De asemenea, librăriile asigură un sortiment bogat de rechizite școlare.

Nu-i așa că ne stă bine în noua uniformă?

Cînd am intrat în hala mare și plină de lumină, atenția mi-a fost atrasă și de ceea ce am văzut, și de ceea ce am auzit: țac... țac... țac... vorbea, în graiul lor metalic, un șir întreg de războaie de țesut. Ascultîndu-le, urmăream parcă zgomotul unei țesătorii. Războaiele acestea țes însă fără fire. De ce? Pentru că aici e doar o fabrică de războaie de țesut.

BĂIATUL CU PĂR CASTANIU

Un tînăr voinic cercetează cu atenție o piesă. De la distanță îi remarci părul castaniu bogat și trăsătura energică a bărbiei. Cu toată înfățișarea lui preocupată, privirea senină a ochilor îi trădează vîrsta tînără. Are doar 24 de ani și de trei ani de cînd a absolvit școala profesională lucrează aici, în secția montaje, ca lăcătuș montator. Acum, iată-l, are în mînă un contor de producție. Această piesă trebuie executată cu deosebită atenție, va fi pusă în legătură cu axul principal al mașinii și va înregistra numărul metrilor de pînză țesuți. Cu grija cu care ai lucra niște obiecte de preț, reglează aparatul, potrivește cîteva roți dințate, încearcă, verifică. Se pare că nu e totul foarte bine; de aceea se apleacă cu mai multă grijă asupra aparatului și-l controlează iar, în amănunțime. Peste puțin timp îl vedem ștergîndu-și mîinile, îndreptîndu-se spre o mașină. Fixează contorul și dă drumul. Pe ferestruica minusculă, luminoasă, a aparatului, apar la intervale de cîteva secunde cifrele 1, 2, 3...

De acum, acest aparat va arăta cu exactitate hărnicia țesătoarelor și maistrul Teofil Chira e sigur de acest lucru. Știți de ce? Pentru că tînărul acesta este utecistul Alexa Milchiș, fruntaș în producție în cursul anului trecut, fruntaș lună de lună și în acest an.

STRUNGARUL

Piesa aspră, opacă e fixată în strung. Doar cîteva secunde de rotire și iat-o perfectă și strălucitoare ca o bijuterie. Privind-o aproape nu-ți vine să crezi că mîna unui om a dirijat totul cu atîta repeziciune. Dar așa este. Strungarul pe care îl privim de cîteva minute e un tînăr cu mustăcioară și obraz prelung. E atît de absorbit de ceea ce face, că nici nu ne observă. Repede, una după alta piesele intră în strung. După strunjire, le mîngîie parcă cu degetele lungi ca de artist și așa, piesă după piesă, umple lada de alături cu role lucitoare pentru mașinile de răsucit fire.

„De aici, de la utecistul Andrei Ovari (ne spune inginerul Ion Bălaș) nici nu pot ieși altfel piesele, decît perfecte. E cunoscut în tot atelierul mecanic pentru pasiunea cu care lucrează... Mulți dintre tineri, și aici avem vreo 400, se străduiesc să-i urmeze exemplul".

★

Uteciștii Milchiș și Ovari, tînărul inginer Bălaș, care cu cinci ani în urmă lucra aici, la Uzina „Unirea"-Cluj ca frezor, maistrul Chira și alte sute de tineri muncesc cu hărnicie alături de ceilalți muncitori pentru ca pe poarta uzinei lor, să iasă mașini textile de cea mai bună calitate. Și mașinile lor își fac datoria. Țes stofe și mătăsuri minunate în întreprinderile din București, Iași și Botoșani, Arad și Satu Mare, Oradea, Pitești... Dar faima hărniciei și priceperii colectivului de la această uzină a trecut de mult și granițele țării. Mașinile lucrate la „Unirea" au fost prezente la numeroase expoziții internaționale, care s-au organizat la Moscova și Bruxelles, Pekin, Paris, Viena și alte localități. Cunoscute și apreciate, multe din mașinile textile lucrate la Cluj sînt azi în renumite țesătorii din străinătate.

Lidia NOVAC

PARAȘUTA FĂRĂ PARAȘUTIST

Nu trecuse decît o jumătate de oră de cînd, pe firul telefonic, plecase apelul la Buzău:

— Aici Spitalul comunal Pîrscov. Avem nevoie urgentă...

Cei dintîi care aveau să anunțe sosirea mesagerului aerian erau copiii, o droaie de copii ce alergau pe ulița principală, pe lîngă spital. Aflaseră și ei vestea. O fetiță din sat, Florica Popa, se intoxicase cu fructe pulverizate cu o soluție împotriva dăunătorilor, pe care le luase direct din pom, nespălate.

Se îmbolnăvise și acum avea nevoie de un medicament care se găsea la Buzău.

— Uite, a strigat un copil anunțînd, arătînd cu mîna pe deasupra caselor, avionul sanitar...

Jos, în curtea spitalului sătesc, medici, oameni în halate albe, ieșiți în întîmpinare.

Avionul s-a rotit o dată pe deasupra spitalului, și-a încetinit mersul și, dinăuntru, a țîșnit o parașută albă. Dedesubt, legănat între sforile parașutei, un pachețel.

Medicamentul sosit la timp, îngrijirile medicilor au făcut ca fetița să fie înafară de orice pericol, s-a însănătoșit.

— Acesta este doar un exemplu, mi-a spus pilotul Dumitru Mițu, comandantul detașamentului aero-sanitar Buzău, care tocmai se pregătea să plece într-o nouă cursă.

Avionul sanitar este prezent îndeosebi în satele de munte, la Pătîrlagele, la Nehoiu, unde e mai greu de ajuns rapid cu alte mijloace. Se transportă medicamente și, dacă e nevoie de o asistență la fața locului, chiar personal medical, de specialitate.

Aviația sanitară are însă și alte atribuții. Așa, bunăoară...

La mijlocul lui august, într-o zi, dintr-un avion care aterizase pe aeroportul Aviasan Buzău, au coborît mai mulți copii, veseli, sănătoși, bronzați de soarele litoralului. Erau copii hunedoreni, care petrecuseră cîteva săptămîni la mare și acum se întorceau acasă, cu o escală la Buzău. Le-ar fi trebuit o zi și o noapte cu trenul. Cu avionul — doar cîteva ore.

— Am mulți prieteni copii, mi-a spus pilotul la despărțire. Acum aștept vești de la Techirghiol. De la Grigore, un băiețaș pe care l-am dus zilele acestea acolo, în stațiune. Cu avionul.

Al. Dinu IFRIM

NENEA VASILE

plecare la pescuit

Cu toate că e duminică, nea Vasile Popescu s-a trezit dis-de-dimineață. Ar fi putut să doarmă pînă mai tîrziu, dar cum duminica e singura lui zi liberă, acum, vara, cînd muncile agricole sînt în toi, se duce la pescuit. E pasiunea lui. De cînd a fost amenajat în comună, la Oarja, iazul cel nou, a devenit pescar sportiv. Ar putea să se ducă duminica să vadă un film, la cinematograful cel nou, sau să asiste la spectacolul de dansuri populare de la căminul cultural. Au doar o echipă cunoscută în tot raionul Pitești. Dar nu, nu se duce. Îi place mai mult să stea pe malul apei, să asculte foșnetul frunzelor, concertul pițigoilor și bineînțeles să prindă pește...

Și-a luat, așadar, undițele pregătite de cu seară, scăunelul pliant și a pornit la drum. Azi o să fie la iaz o adevărată întrecere. Vin o mulțime de pescari sportivi din Oarja și alte comune. Îi pare rău că nu va fi printre ei și Tudor Florea, stuparul cooperativei, care e și pasionat pescar. Dar cum cei 40 de stupi sînt acum în plină „activitate", stuparul nu-i acasă. E tocmai în pădurile de pe la Corabia, după... nectar.

Pe ulița mare e încă liniște. Cineva totuși s-a trezit înaintea lui. Uite că la cîteva sute de pași se zăresc două siluete. Sînt crescătoarele de păsări Rada Fulga și Anica Ionescu. Se duc la crescătoria de păsări să dea de mîncare la puii cei din seria nouă. Cocoșii anunță ivirea zorilor.

Vasile Popescu se uită de o parte și de alta a uliței. A trecut de multe ori pe aici. Cunoaște fiecare clădire. Casa aceea albă, cu mușcate la ferestre, e a lui Constantin Dumitrașcu. E nouă. Cum a terminat-o și-a și adus în ea mobilă nouă. Și Alexandrina State are casă nouă. O cunoști dintr-o mie. Are în grădiniță cele mai frumoase dălii. Dar cîți nu și-au făcut case noi! Peste 180 de cooperatori numai în ultimii ani. Comuna pare acum alta. Construcțiile sînt mai frumos rînduite. Iar școala cea nouă, cu etaj, magazinul universal, dispensarul, noul cămin cultural sînt construcții serioase. Ca la oraș.

Și lui nea Vasile tare îi place să le privească. De fiecare dată cînd pleacă la pescuit, se mai uită să vadă ce mai e nou, care dintre cooperatori și-a mai terminat casa. Și de fiecare dată, se bucură.

Ecaterina ROȘCA

LA ZI LA ZI

Carnet de vacanță

De curînd, în raionul Roșiori a fost organizat concursul „Dialog pe scenă" cu tema *„Te slăvim, Românie, pămînt strămoșesc"*. Întrecerile din cadrul acestui concurs au cunoscut dispute interesante între centrele cultural-sportive din comunele Peretu și Troianu, Ciolănești și Vîrtoapele, între Școlile nr. 1 și 3 din Roșiori.

În cadrul acestor dispute s-au remarcat pionierii Stelian Păun, instrumentist de la școala Peretu, I. Trăistaru, recitator din Dobrotești, Viorel Popescu, solist trompetă, Școala generală nr. 2, Roșiori, Doina Mihalache, care a recitat poezia „Iubesc patria", Ion Văcaru, fluieraș de la școala din Dobrotești. Montajul literar-muzical al centrului din Peretu, echipa de fluierași a elevilor din Dobrotești, formația de dansuri populare a școlii din Ciolănești și brigada artistică a elevilor din Vîrtoape au fost mult aplaudate.

Pînă la începutul lui septembrie, aproape 1 700 pionieri și școlari din școlile raionului au vizitat muzeul „Răscoala țăranilor din 1907", cu care ocazie au luat cunoștință de luptele ce au avut loc în țară și pe meleagurile raionului Roșiori, au văzut dovezi ale acțiunilor țărănești împotriva exploatării. Explicațiile primite în fața acestor mărturii au trezit în sufletele copiilor sentimente deosebite, îmbogățindu-le totodată cunoștințele de istorie.

Acțiunile și manifestările cultural-sportive organizate au dat posibilitate pionierilor și școlarilor să-și petreacă cît mai plăcut și instructiv zilele vacanței.

DE LA PRIETENII TĂI DE PESTE HOTARE

E minunat să fii marinar, să străbați cu vaporul întinsul mărilor și al oceanelor. De această pasiune sînt animați și acești elevi berlinezi (R. D. Germană), care se inițiază în tainele navigației marine.

COLȚUL CURIOȘILOR

„CĂRUȚA DE FOC"

Locomotiva...

O întîlnești în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii, aleargă pe toate meridianele, străbate globul în lung și în lat. Dar oare, cînd a apărut prima locomotivă?

Nu poți să te gîndești la acest vehicul, fără să amintești de așa-numita „căruță de foc" a lui Nicolas Cugnot. Acest prim vehicul cu aburi în stare de funcționare, arăta ca o simplă căruță cu trei roate și dispunea de o căldare mare, în care fierbea apa. Aburul era dirijat cu ajutorul unor manete, de către cel care o conducea și care își avea un loc rezervat nu departe de cazan.

După cîteva experiențe, mașina (existentă la un muzeu din Paris), a fost abandonată. Cei doi, trei km pe oră pe care îi realiza erau cam puțini pentru destinația sa de a servi ca mijloc de transport în artilerie. Această mașină s-a dovedit însă destul de puternică. La o probă, de exemplu, s-a izbit de un zid gros și l-a dărîmat!

Londra, 1808...

Punctul de atracție al multor londonezi dornici de distracție era fără îndoială curioasa invenție a inginerului englez Richard Trevithick.

Despre ce era vorba?

O locomotivă împreună cu un vagon formau un mic tren, ce alerga pe o linie circulară, ca într-un spectacol, pe o arenă de circ. De altfel, după locomotivă alergau cîrduri de copii s-o ajungă din urmă, atrași, bineînțeles, și de numele ei provocator: „Prinde-mă dacă poți!".

Prima locomotivă cu aburi, cu utilizare practică este considerată însă aceea construită de George Stephenson, în 1829. Se numea „racheta" și a circulat pe linia Manchester - Liverpool, cu o viteză de 22 km pe oră.

Locomotiva, trenul, mijloc de transport modern, s-a impus treptat peste tot, făcînd să se stingă strălucirea de odinioară a diligențelor.

Primul tren, pe prima cale ferată din România, a plecat în cursă duminică 19 octombrie 1869, de la gara Filaret pe linia București—Giurgiu, în sunetul muzicilor și în prezența unui numeros public. Trenul era ancorat de locomotiva „Mihai Bravu" și mergea cu o viteză, destul de mare pe vremea aceea, de 45 km pe oră.

Al. PROFIRIU

La pod

Rîul curge liniștit și nu prea în vale. Rîul e lat și adînc și apa e rece — muntele din care vine rîul e doar la cîteva ore de drum. Peste rîu, ca un curcubeu, cu un picior pe un mal și cu celălalt înfipt trainic pe celălalt, se află podul. Un pod de lemn, ridicat de țărani. Un pod obișnuit de țară. Un pod care nu figurează pe nici o hartă și despre care nimeni — în afară de cei din satele apropiate, n-a auzit vreodată.

Și poate că nici n-ar fi auzit nimic despre podul peste rîul Nnghe An, dacă americanii nu ar fi început agresiunea lor împotriva Republicii Democrate Vietnam.

Într-o zi însă...

Soarele se juca în undele răcoroase ale rîului. În undele în care se jucau și doi prieteni, doi băieței de-o șchioapă: Tien și Dam. Se jucau toți trei — băieții și soarele — în valurile atît de prietenoase ale rîului. Soarele rîdea, copiii rîdeau și ei, dar zîmbetul lor se stingea adesea și ochii lor negri, vii, periau cu privirile cerul înalt și senin.

Dam se uita într-o parte. Tien — în cealaltă. Apoi Dam spunea:

— Nimic.

— Nimic — spunea și Tien.

Și joaca și hîrjoana reîncepea.

Deodată însă, urechea veșnic la pîndă a lui Tien prinse ceva. Un zgomot îndepărtat, abia adus de adierea vîntului. Și din clipa aceea joaca încetă.

— Avioane! — strigă Tien.

— Avioane! — strigă și Dam. Și picioarele lui porniră într-un iureș sălbatic spre țăranii care lucrau în orezărie.

Într-o clipă, cîmpia străbătută de zeci de canale rămase pustie. Țăranii alergau la locul știut de fiecare și unealta de muncă fu înlocuită la iuțeală cu arme. Chiar la picioarele podului, doi pușcași mitraliori privesc cu atenție cerul. Apoi cînd bombele începură să curgă din avioanele cu stea albă pe aripi și fuzelaj, începu și iureșul tirului de mitraliere. Dam, cu mîna streașină la ochi privește și el încordat cerul și strigătele lui avizează pe cei din jur de pericol. La fel face și Tien. Și cînd un avion se desprinse, coborînd în picaj, să mitralieze, Tien îl văzu îndată și-l strigă pe un țăran voinic, cu barba răsfirată pe pieptul lui mușchiulos. Acesta, liniștit, luă linia de ochire și gloanțele lui țîșniră furios, împlîntindu-se în corpul metalic al avionului. Trase cineva și de la celălalt picior al podului, unde se afla Dam, și pasărea de foc se mai zbătu o vreme, cutezînd să se înalțe, apoi se prăbuși.

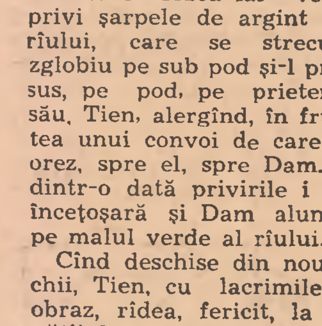
Tien privi norul de avioane cum se îndepărtează.

Dam privi podul. Rămăsese întreg. Și aceasta îi lumină privirile și-l făcu să uite durerea care-i izvora, o dată cu sîngele, din umărul drept. Apoi privi soarele care rîdea iar vesel, privi șarpele de argint al rîului, care se strecura zglobiu pe sub pod și-l privi sus, pe pod, pe prietenul său, Tien, alergînd, în fruntea unui convoi de care cu orez, spre el, spre Dam. Și dintr-o dată privirile i se încețoșară și Dam alunecă pe malul verde al rîului.

Cînd deschise din nou ochii, Tien, cu lacrimile pe obraz, rîdea, fericit, la căpătîiul său, privind-o pe sora Ty cum îl pansa pe Dam. Iar soarele, din înălțimi, îi zîmbi ștrengărește lui Dam:

— Nu-ți fie teamă, prietene, noi o să ne mai jucăm încă!...

Emil EMANOIL

ŞTIINŢĂ ŞI TEHNICĂ

Din trecutul pămîntului

V

USCATUL ŞI MĂRILE

de Prof. Dr. Docent MIRCEA ILIE

laureat al premiului de stat

Privind harta globului pămîntesc observăm că uscatul ocupă numai o treime din suprafaţa sa, iar pe restul de două treimi se întind mările şi oceanele.

În cele mai vechi timpuri ale istoriei Pămîntului, care au durat cam un miliard de ani, uscatul se reducea la cîteva scuturi sau sîmburi vechi (fig. 1) ai continentelor ; trei în jumătatea de nord a globului (Ruso-Scandinav, Siberian Canadian) şi alţi trei în jumătatea sudică (Brazilian, Sudafrican, Australian). În locul continentelor de astăzi, Europa era întruchipată de scutul Ruso-Scandinav, Asia de scutul Siberian, iar Marea Mediterană, mult mai largă şi mai întinsă, separa scuturile nordice de cele sudice. În cuprinsul acestei mări s-au depus pachete groase de strate, din care s-au construit mai tîrziu lanţuri muntoase de vîrstă diferită. În primă eră geologică, numită primară, continentele şi mările au suferit modificări simţitoare prin ridicarea lanţurilor muntoase. Scuturile vechi s-au unit între ele şi au format continente întinse, cîte unul pentru fiecare emisferă a globului pămîntesc (continentul Nord atlantic, (fig. 2) continentul Gondwana). Două lanţuri stră-

Fig. 1 : Sîmburii vechi ai continentelor în timpurile cele mai vechi.

vechi vin să ajute unirea scuturilor. Cel mai vechi lanţ s-a păstrat fărîmiţat în nordul Europei (Bretania, Platoul central al Franţei, Ardeni, Pădurea Neagră, Dobrogea de Nord) şi poartă numele de lanţul hercinic.

Aceşti munţi, ieşiţi din adîncurile fierbinţi, au pietrele răscoapte şi transformate în cristale (şisturi cristaline), iar stîncile lor golaşe sînt zidite din lave şi cenuşe vulcanice. Pe atunci uscatul cuprindea păduri de ferigi uriaşe care fierbeau în pîclă, erau îngropate în nămol sau putreziciuni şi s-au transformat cu timpul în cărbuni (Banat). Reptile greoaie cu oase ca de plumb

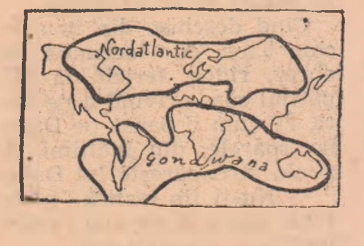

Fig. 2 : Cele două continente din prima eră geologică.

rătăceau pe uscat, iar peştii îmbrăcaţi în plăci groase, racii cu scuturi întunecate (trilobiţi) şi meduzele cu ace înfipte în carnea lor (graptoliţi) populau apele mărilor.

În a doua eră geologică (secundară), faţa Pămîntului s-a schimbat simţitor. Europa se alipeşte Asiei prin înălţarea munţilor Ural, iar Africa se separă de Brazilia şi India de Australia. Tot în acest timp uscatul creşte prin ridicarea lanţului alpino-carpato-himalaian, iar Marea Mediterană veche, numită Tethys, se îngustează mult, pregătind în apele sale o nouă întăritură a acestui lanţ muntos (fig. 3).

În acest timp florile şi gîzele, în găteli strălucitoare, înveseleau uscatul, iar reptilele uriaşe (dinosaurieni) cu scuturi, creste şi coarne ciudate, greoaie sau sprintene, umpleau aerul, uscatul şi apele. Vieţuitoarele mărilor se apropiau la chip de cele de astăzi ; acum au apărut primele păsări şi mamifere.

În a treia eră (terţiară), mările şi uscaturile se asemănau mult cu forma lor actuală. Uscatul suferă acum ultimele prefaceri pentru a lua înfăţişarea prezentă a continentelor. Africa se desparte de America de Sud, India se îndepărtează de Madagascar, iar cele două Americi se leagă între ele. Marea Mediterană intră în

Fig. 3 : Continentele în a doua eră geologică.

ţărmurile ei actuale, despărţindu-se de Marea Caspică şi Marea Neagră.

Acum are loc ultima ridicare a Alpilor, Carpaţilor şi Caucazului, care ajung cei mai înalţi munţi. Uscatul sporeşte puternic, iar apele marine se retrag în ţărmurile lor de astăzi. Înălţarea acestor munţi tineri este însoţită de crăpături adînci pe care au apărut numeroşi vulcani ce s-au stins de mult (munţii Hărghita, Căliman) sau alţii care mai varsă şi astăzi zgură şi foc (Vezuviu, Etna, Stromboli).

Pe măsură ce munţii noi răsăreau, uscaturile sporeau, iar animalele cu viaţă în aer liber se înmulţeau; scoicile mărilor şi lacurilor semănau mult cu cele care trăiesc astăzi. Florile smălţuite în culori vii îşi împărţeau parfumul lor insectelor şi formau păşunaturi întinse pentru elefanţi lînoşi, ciute şi bouri.

Către sfîrşitul erei terţiare, munţii tineri tot ridicîndu-se ating cea mai mare înălţime ; vîrfurile lor sînt acoperite de zăpezi veşnice, iar gheţarii coborau pe văi, luînd locul rîurilor (epoci glaciare). Între timp piscurile îmbrăcate în dimie albă erau acoperite de un covor verde (epoci interglaciare). Jocul acesta cu zăpada a modelat munţii şi a întărit pe om, care a coborît dintre ramuri şi trunchiuri şi a fugit de pădurea maimuţelor în cîmpie sau munţi, căutînd adăpostul peşterilor.

Din nuiele omul preistoric şi-a făcut arcuri şi săgeţi pornind la vînătoare. A îmblînzit cornutele, calul şi cîinele şi s-a ajutat cu ei. Cu timpul a învăţat să are, să semene, să facă oale şi să scormonească după cremene, sau silexuri (epoca de piatră), vine de aramă (epoca bronzului) şi fier (epoca fierului) ; a topit minereurile, a turnat şi cizelat metalele.

ŞTIŢI SĂ FOTOGRAFIAŢI ? (V)

FIXAREA IMAGINII

Materialul proaspăt revelat, va poposi, circa două minute, în soluţia de fixaj — timp în care halogenura de argint, rămasă în stratul sensibil, va fi eliminată. Tiosulfitul de sodiu, denumit şi hiposulfit de sodiu, ca principală substanţă chimică a unui fixator, este folosit în asociaţie cu un acid, care grăbeşte fixarea imaginii, denumit bisulfit de sodiu sau metabisulfit de potasiu.

Fixatorul acid neutralizează revelatorul alcalin care se află în stratul de gelatină şi evită supradeveloparea o dată cu fixarea materialului.

Metabisulfitul de potasiu mai are rolul de a împiedica colorarea băii de fixare şi a materialului fotografic prin produşii de oxidare ai revelatorului.

Pentru a nu scădea prea repede aciditatea soluţiei de fixare prin introducerea substanţei revelatoare o dată cu materialul intrat la fixat, este bine să trecem cîteva secunde materialul prin apa curată de la robinet.

În timpul verii, cînd temperatura este foarte ridicată, prelucrarea materialului (în special negativ) impune folosirea unui întăritor. Deci în soluţia de tiosulfit de sodiu se mai introduc şi alauni. Cîteva picături de formol sînt binevenite, la care vom adăuga alte picături de acid acetic.

Aceştia au rolul de a mări rezistenţa stratului de gelatină, care la temperatură mai ridicată se umflă diformînd imaginea.

Spălarea materialului va dura circa 15 minute în apă primenită continuu, după care vom agăţa filmul, cu un cîrlig de rufe, la loc ferit de praf. Dacă fotograful amator este grăbit, el poate urgenta uscarea filmului la numai cîteva minute. In acest scop va trece filmul prin spirt şi îl va aşeza în apropierea ventilatorului, care îl va usca destul de repede.

Grigore PREPELIŢA

Lumini... în noapte

E noapte. Bezna pădurilor sau a adîncurilor mărilor şi oceanelor este însă străpunsă de adevărate faruri orbitoare, care se mişcă cu o repeziciune de necrezut. Ştiinţa a dovedit că numeroase plante şi animale care nu se deosebesc în timpul zilei de celelalte vieţuitoare la întuneric emit lumini puternice, care par a fi adevărate lămpi electrice. Fenomenul acesta, este mai răspîndit însă în lumea animalelor decît în lumea plantelor. Numeroase bacterii, ciuperci, unele nevertebrate şi chiar animale superioare vertebrate, emit lumină datorită luciferinei, o substanţă care în prezenţa unei alte substanţe, luciferaza, produc lumina.

Care este mecanismul de producere a acestei lumini ? Luciferina şi luciferaza sînt două proteine care în prezenţa apei şi a oxigenului se oxidează transformîndu-se în oxiluciferină, cu emisie de lumină. La rîndul ei oxiluciferina, în prezenţa unor enzime se transformă din nou în luciferină, continuînd procesul emisiei de lumină.

Experienţele de laborator au lămurit acest lucru. Intr-un flacon în care s-a introdus luciferină şi luciferază extrase din organele luminoase ale unor insecte s-a produs lumină. Dar pentru a recolta cîteva miligrame din aceste substanţe a fost nevoie de 300 000 de insecte !

Meduza.

Singurele vertebrate care au organe luminoase sînt peştii.

Semnalele luminoase îi ajută la luminarea mediului înconjurător, la atragerea prăzii şi în mare măsură la camuflaj.

★

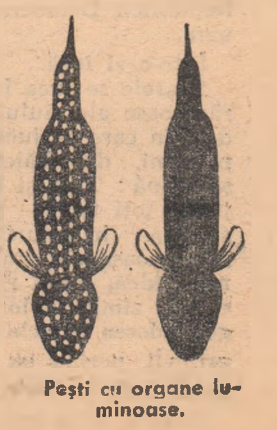
Inchidem ochii şi ne închipuim că sîntem la sute sau mii de metri în adîncurile oceanului. Peşti abisali de culoare neagră, ca şi întunericul în care trăiesc străbat păturile de apă. Săgeţi luminoase întretaie însă în toate direcţiile.

Organele luminoase ale lor sînt situate pe corp sau în jurul ochilor. Aceştia sînt aşa-numiţii „fotofori", nişte puncte albe strălucitoare, care produc o lumină rece. Este vorba de o transformare aproape completă a energiei chimice în energie luminoasă. Pentru producerea luminii este absolut necesară prezenţa apei. Experienţele au dovedit că fotoforii uscaţi nu mai luminează, decît în cazul cînd îi umezim.

Lipsa luminii în aceste abisuri întunecate ale oceanelor a adus vieţuitoarelor adaptări pentru a face faţă situaţiei. Şi aşa au apărut luminile din întunericul de nepătruns al adîncurilor.

Deseori pescarii şi navigatorii de pe vasele de comerţ au fost uimiţi de priveliştile de basm care le erau înfăţişate de valurile oceanelor luminate feeric.

Şi toate aceste fenomene nu au nimic miraculos. Demonstrate de oamenii de ştiinţă ele dovedesc, o dată mai mult, posibilităţile de adaptare la mediu a vieţii organismelor.

Peşti cu organe luminoase.

CUPLUL PRICHINDEILOR

La Hunedoara, în iulie al acestui an, pe stadionul „Constructorul" se întreceau „rachetiştii" de-o şchioapă din toată ţara. Din forfota de performeri care se-nfruntau pe două terenuri apropiate — băieţii într-o parte, fetele într-alta — se putea distinge cu uşurinţă o navetă reciprocă a doi prichindei în pauze. La sferturile de finală prima victorie o obţine fetiţa şi atunci „cavalerul" cu racheta în cumpănire — era cît el — a felicitat-o călduros. Încurajat apoi, după „sferturile" lui, rolurile s-au schimbat.

La semifinale fetiţa iarăşi a ieşit victorioasă, iarăşi felicitări. Cavalerul optimist intră apoi decis în luptă şi... iată-i pe cei doi concurenţi şi... suporteri în finala republicană a probelor pentru cei de la 8—10 ani.

Sorţii au făcut ca primul să înceapă asaltul băiatul. Un set cîştigat, unul pierdut, un pic de nervi, o minge pierdută, apoi un ghem şi... păcat! Cavalerul era dispus să se... întristeze. „Ce bine ar fi fost pentru clasa lui, pentru şcoala lui, pentru clubul lui...". Apare însă de dincolo în fugă fetiţa. „Parcă situaţia se schimbă un pic. Clubul n-o să rămînă fără campion, nici şcoala, nici clasa, dacă... Deci mai e o speranţă. Îşi şterge lacrimile şi iată-l — înfocat suporter — la finala fetelor. Bine, Mariana! Repede la fileu!" Vă închipuiţi unde s-a ascuns înfrîngerea de acum o oră cînd Mariana a cîştigat şi a adus clubului „Dinamo" Bucureşti, Şcolii generale nr. 15 din Capitală şi clasei a IV-a a acestei şcoli — diploma de campion republican la tenis de cîmp. Cei doi colegi de club, de şcoală şi de clasă, suporteri cu schimbul — campion şi vicecampion republican — au adus „acasă" o bucurie. S-au hotărît ca la anul să aducă două.

Iar acum dacă nici după fotografii nu-i recunoaşteţi, vi-i recomandăm: Simionescu Mariana şi Ionescu Cezar — elevi fruntaşi ai Şcolii generale nr. 15 din Capitală.

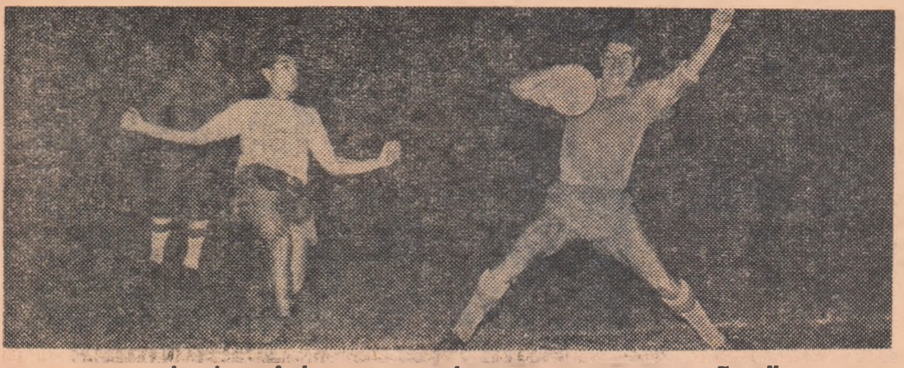
T. RIZEA

SUS, LA CIUPERCĂ!

După ce a pornit, de sub nucul din grădină, grupul de băieţi şi fete a zăbovit puţin în preajma porţii. Un semn arăta că pe aici se află primul bileţel al concursului de orientare. Un băieţel l-a şi găsit. „Mergeţi pînă la Pescăruş, pe malul Crişului!" spunea biletul. Şi au pornit-o. De aici, de pe malul apei, apoi prin parc şi pînă sus, pe deal, la Ciupercă, cum îi spun pe aici construcţiei de pe dealul din marginea oraşului, copiii de la Centrul cultural sportiv al Casei pionierilor din Oradea au răspuns la multe întrebări privind noul aspect al oraşului lor. Mihalik Mariana, Peter Ecaterina, Luchian Radu, Crişan Remus şi mulţi alţii au scris şi povestit despre noile cartiere din Piaţa „Bucureşti", strada Decebal, Piaţa „23 August", despre blocurile turn, despre şcolile generale cu numărul 5, 8, 6, 12 şi 14, toate nou construite. Cu toţii au cîntat, s-au jucat ca nişte copii care şi-au petrecut încă o zi plăcută de vacanţă.

DUPĂ ETAPA A III-a

Jenei stopînd cu greu o minge pe care o aştepta Ene II.

După a treia „reprezentaţie" la care „s-au produs" televizorul şi tranzistorul, ce văzurăm, ce auzirăm?

Prichindeii din Bucureşti — după două nocturne trîmbiţate o săptămînă întreagă — văzură o „corrida" între Rapid şi Progresul, trei goluri necăjite şi, în sfîrşit, un gol de virtuos al lui Constantin.

Din cele „auzite", două veşti s-au îmbulzit mai sîrguincios în pîlniile difuzoarelor: cea de la Petroşeni şi cea de la Iaşi.

Petrolul...Mi-amintesc cum se plimbau entuziasmul şi mîndria pe străzile Ploieştiului şi pe feţele micilor suporteri ai campionilor. Ce-o fi pe acolo acum cînd Petrolul calcă-n străchini? Vai şi amar, căci se-aud lăncile zăngănind la Liverpool şi englezii s-au învăţat numai cu victoriile. De la Iaşi — profitînd de ospitalitatea moldovenească — piteştenii s-au întors cu buzunarele pline: „n-aduce anul ce aduce ceasul... n-aduce casa ce aduce Iaşul". Cînd or să se-nfurie în sfîrşit scutierii ieşeni?!

U.T.A. — echipa care nu supără pe nimeni — ca o vedetă binevoitoare şi modestă culege aplauze şi din sală şi din culise. Are trei puncte şi-un loc liniştit.

Nu se poate să nu-ţi atragă atenţia Farul, stînd băţos pe locul III. Şi încă cum: cu două victorii în deplasare asupra unor echipe care se-nvîrteau mai ieri în cercurile „aristocrate": Steagul roşu şi C.S.M.S. Precis n-are gînduri curate, iar Steaua şi Dinamo nu pot dormi în linişte (numai dacă Progresul n-o să le ia piatra de pe inimă duminică, ca să pună în locul ei... un pietroi: al lor).

Craiovenii tot făcură o ispravă la Arad, dar clujenii iau bătăi la limită şi coboară tăcut cîte o treaptă. Păcat că Steagul roşu n-a intrat în concurs în etapa asta. Au început să fie doriţi. Se aşteaptă o trăsnaie de proporţii din partea lor.

Şi-acum, dragi copii, mai aruncaţi o privire asupra clasamentului şi să aşteptăm etapa viitoare. Sînt alături de speranţele voastre — cei din Ploieşti, şi ale voastre — cei din Iaşi; vreau ca lunea viitoare copiii din Braşov să urce cîntînd la Poiana, iar cei din Giuleşti să umple tramvaiele cu voioşie.

La început de an şcolar vă doresc să păşiţi cu bucuriile în ordine.

Ilie TRAIAN

Pentru cititorii noştri din străinătate

Nu uitaţi să vă reînnoiţi abonamentul la „Scînteia pionierului" pentru anul 1967. În acest scop, vă puteţi adresa direct la CARTIMEX P.O.B. 134—135, Bucharest / ROMANIA, sau următoarelor firme:

R.P. ALBANIA. — Ndermarja Shtetnore e Botimeve, Tirana.
R. P. BULGARIA — Raznoiznos 1, rue Tzar Assen, Sofia.
R. S. CEHOSLOVACIA — Artia Ve Smemkach 30, Praha I.
R. P. D. COREEANĂ — Chulphanmul Phenian.
R. P. CHINEZĂ — Waiwen Shudian P.O.B. 88, Pekin.
CUBA — Cubartimpex Calle Ermita 48 San Pedro, Habana.
R. D. GERMANĂ — Deutscher Buch Exp. u. Import Leninstrasse 16, Leipzig 701.
R. P. MONGOLĂ — Mongolgosknigotorg, Ulan Bator.
R. S. F. JUGOSLAVIA — Jugoslovenska Knjiga Terazije 27, Belgrad; — Forum 1 Vojvode Misica, Novisad; Prosveta Terazije 16/1 Belgrad.
R. P. POLONĂ — Ruch ul. Wilcza 46, Varşovia.
R. P. UNGARĂ — Kultura P.O.B. 149, Budapesta 62.
U.R.S.S. — Mejdunarodnaia Kniga, Moscova — G — 200.
R. D. VIETNAM — So Xunt Nhap Khap Sach Bao Hai Ba Trung 32, Hanoi.
ANGLIA — Collet's Holdings Ltd. Denington Industrial Estate Wellingborough, Northants.
AUSTRIA — Globus Buchvertrieb Salzgries 16, Viena XX.
BELGIA — Du Monde Entier 5, Place St. Jean, Bruxelles.
FRANŢA — Messageries de la Presse Parisienne 111, Rue Réamur, Paris 2.
ELVEŢIA — Pinkus & Cie Froschaugasse 7, Zürich.
FINLANDA — Akateminen Kirjakauppa P.O.B. 128, Helsinki.
ISRAEL — Haiflepac Ltd. 11 Arlosoroff Street, Haifa; Lepac 15 Rambam Street, Tel Aviv.
ITALIA — So. Co. Lib. Ri Export-Import Piazza Margana 33, Roma.
JAPONIA — Nauka Ltd. 2 Kanda Zimbocho; 2 Chome Kiyoda-ku, Tokyo.
OLANDA — Meulenhoff Beulingstraat 2, Amsterdam.
R. F. GERMANĂ — Kubon & Sagner P.O.B. 68, München 34; W. E. Saarbach P.O.B. 1510 — 6, Köln.
NORVEGIA — Norsk Bogimport P.O.B. 3267, Oslo.
PORTUGALIA — Libreria Buchholz, Lisabona — Avda. Liberdade.
SPANIA — Libreria Herder, Calle de Balmos 26, Barcelona.
SUEDIA — D. C. Fritze; Fredgatan 2, Stockholm 16.
U.S.A. — Fam Book Service, 69 Fifth Avenue Suite 8 F. New York 10 003 N.Y.; Continental Publications 111, South Mermanee Ave., St. Luis, Missouri 63 105.

Numai astfel veţi avea asigurată o livrare promptă.

ALPINIŞTII ŞI URSUL

Text: Constantin DIACONU
Desene: Puiu MANU

O clipă de răgaz şi ochii mari ai poetului parcă răscolesc amintiri şi cutreieră locuri bătute cîndva aievea şi în poezie.

Cîntec

Româneşte-aşa a fost
Să te-nduri, după putere,
Să fii bun cu cel ce-ţi cere
Milă şi-adăpost.

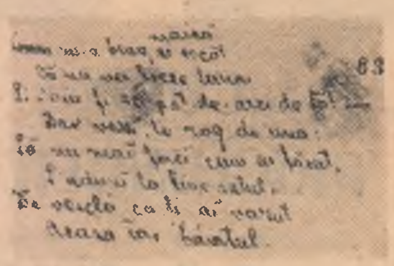
Doine din caval să cînţi
Cum te-nvaţă-n codru vîntul :
Cînd e horă-n sat, pămîntul
Vesel să-l frămînţi.

Româneşte-aşa a fost
Nendurat să dai din coate
Cînd duşmanul vorbă-ţi scoate
Că eşti slab şi prost.

Cînd vrăjmaşii vin sumeţi
Să ne calce scumpa ţară,
Tu-i izbeşti şi-i dai afară
Minte să-i înveţi.

Româneşte-aşa a fost —
Ştim şi noi ce se cuvine
Să-mpărţim şi rău şi bine
Cum e mai cu rost !

(1901)

Fragment original din cunoscuta şi emoţionanta poezie „Scrisoare de la Musselim-Selo".

SUFLET ÎN SUFLETUL NEAMULUI

In acest an se împlinesc o sută de ani de la naşterea poetului George Coşbuc, unul dintre cei mai de seamă reprezentanţi ai literaturii şi culturii române — eveniment înscris în seria marilor aniversări culturale ale anului, ce se sărbătoresc pe plan internaţional.

„Georgică-a popii" îl strigau copiii, şi dealul Poeniţei aduna glasurile cristaline şi le lovea de uşa casei bătrîneşti din Hordou pînă ce băiatul cu ochii mari ţîşnea afară, şi cît era ziua colinda uliţele, împrejurimile morii şi dealul, împreună cu droaia veselă.

Cînd îl cuprindea osteneala, se-ntorcea acasă şi asculta cu ochii plini de mirare basme şi snoave rostite cu tîlc de mama lui.

Alteori, nu mai răspundea chemărilor şi se-nchidea în vreo odaie cu gîndurile la poveştile satului, pe care începea să le versifice pe cîte-o scîndură de şindrilă.

Nu se deosebea de ceilalţi copii decît prin uşurinţa de a-şi aşterne imaginaţia în rime. Şi pe cîntăreţul de biserică, Tănăsucă Mocodan, primul care-i pune condeiul în mînă, îl răsplăteşte cu două versuri de pomină.

Dar primii ani ai copilăriei au zburat repede, ca o clipă frumoasă cuibărită-n amintiri, şi au urmat anii de şcoală la Salva, la Telci, la Năsăud.

După absolvirea liceului, tatăl său îl trimite la Cluj, să se înscrie la teologie, dar îşi face pierdute actele şi se înscrie, după voia lui, la filozofie în toamna anului 1884. În timpul studenţiei, începe să prelucreze basmele care-i fascinaseră copilăria, citeşte cu nesaţ volume întregi despre marii noştri domnitori, corespondează asidu cu revista „Tribuna" din Sibiu, care-i publică primele versuri sub semnătura C. Boşcu.

Greutăţile materiale îl sustrag însă studiului universitar — „nu-mi rămîne decît să las filozofia baltă şi de la toamnă s-apuc patrafirul şi psaltirea" — îi scria el lui Ion Slavici, care în 1887 îl cheamă să lucreze la revista „Tribuna". „Între 1884—1890 am publicat neîntrerupt versuri în „Tribuna" ; aceştia au fost anii cei mai roditori ai vieţii mele" notează Coşbuc în postfaţa volumul „Fire de tort".

Anul 1889 rămîne însă anul care-l încununează de succes prin capodoperele : „Nunta Zamfirei", „Fata morarului", „Numai una !"

Entuziasmat de „Nunta Zamfirei", ilustrul critic Titu Maiorescu îl cheamă la Bucureşti, dar aici se deprinde greu cu viaţa Capitalei, cu slujba de la Ministerul Instrucţiunii Publice.

Îl vedem apoi rînd pe rînd redactor la diverse publicaţii ale timpului, desfăşurînd o intensă muncă literară, traducînd „Divina Comedie" de Dante, „Georgicele" de Virgiliu, lucrînd la editarea şi reeditarea volumelor „Balade şi idile" „Fire de tort", „Cîntece de vitejie".

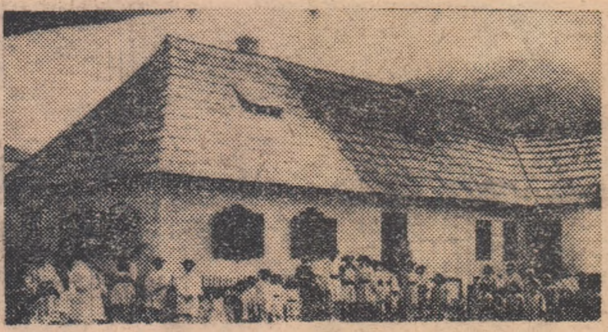
Şi în întreaga sa operă originală autorul poeziei „Noi vrem pămînt" lasă să străbată figura ţăranului la coasă, la nuntă, pe cîmpul de luptă, într-o natură umanizată, străbate setea de libertate şi strigătul de revoltă al celor năpăstuiţi şi exploataţi, dragostea de ţară.

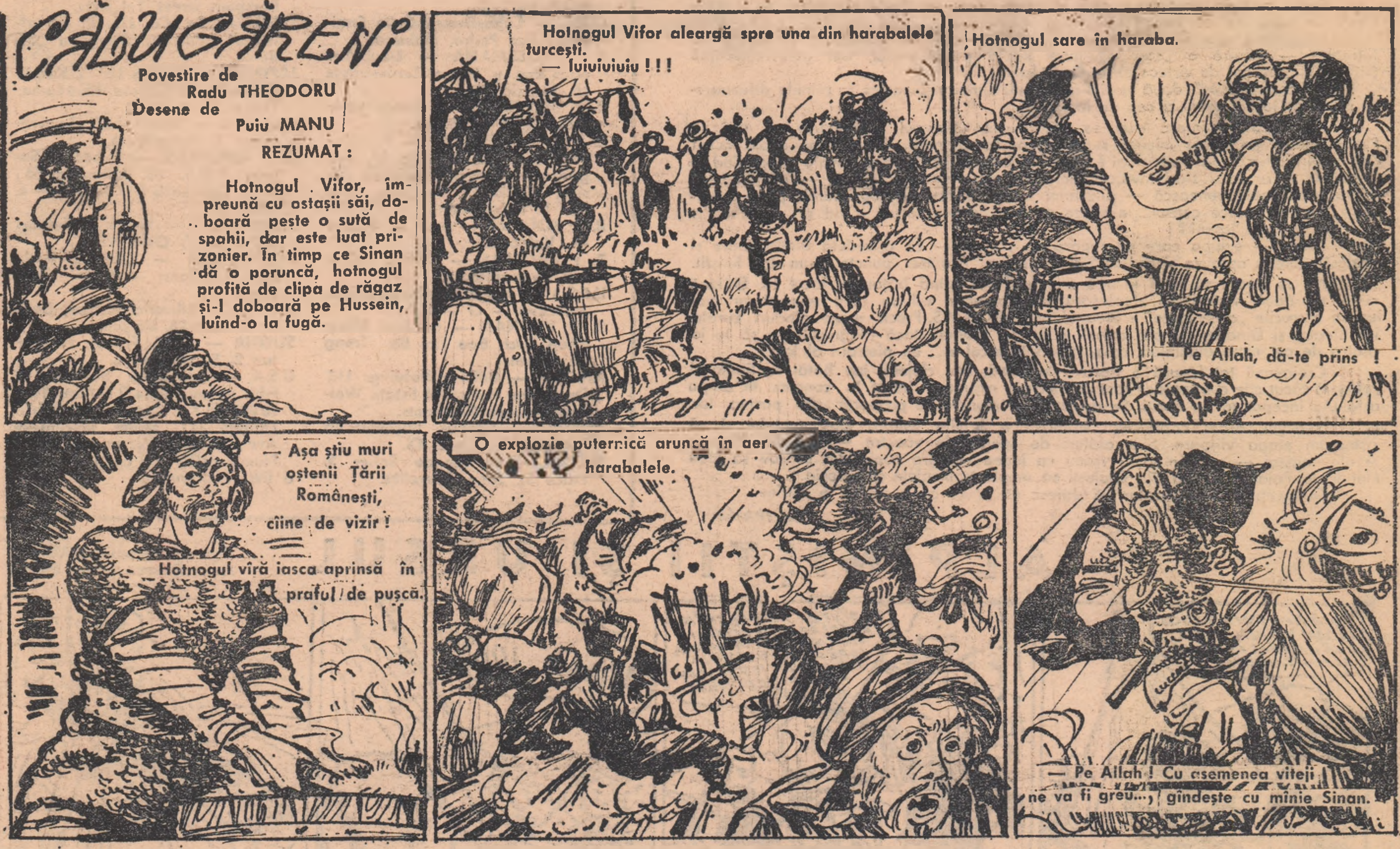
O muncă de titan care nu putea rămîne fără urmări. Acel care se dăruise neamului şi îşi scrisese crezul „Sînt suflet în sufletul neamului meu / Şi-i cînt bucuria şi-amarul" era acum istovit. „...Din George Coşbuc rămăsese o schemă palidă, fugară. Îl zăream ascuns în pălăria lui mare, trasă pe frunte. Îşi pierduse băiatul, un flăcău... L-am salutat odată pe o margine de bulevard şi ochii lui s-au uitat la mine speriaţi" scria Arghezi într-un medalion.

„Ochii speriaţi" se închideau pentru totdeauna la 9 mai 1918 în Capitala înnebunită de război, şi versurile „Natură, în mormîntul tău / E totul cald că e lumină" rămîn ca o anticipare a morţii aceluia care-şi iubise nespus şi îşi cîntase pămîntul străbun.

Marta CUIBUS

În faţa casei din Hordou. Ţăranii pe care i-a cîntat o viaţă întreagă îi celebrează memoria.

(Va urma)

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa „Scînteii" telefon 17 60 10, 17 60 20 : Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".